

Protocol huiselijk geweld en kindermishandeling

Januari 2015; december 2018

In het kader van de kwaliteitszorg ontwikkelde meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling voor medewerkers van de Lentiz onderwijsgroep en de te nemen gefaseerde stappen door de scholen, die onder haar vallen.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
2. BEGRIPSOMSCHRIJVING VAN HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING.....	3
3. VORMEN VAN KINDERMISHANDELING:.....	3
4. STAPPENPLAN BIJ EEN ‘VERMOEDEN VAN KINDERMISHANDELING’ VOOR DOCENTEN IN HET VOORTGEZET ONDERWIJS	4
BIJLAGE 1: UITWERKING STAP 1 T/M 3	7
BIJLAGE 2: VERDERE UITWERKING STAP 4 EN 5	10
BIJLAGE 3: SIGNALLEN VAN KINDERMISHANDELING (12-18 JAAR)	12
BIJLAGE 4: OBSERVATIEFORMULIER – LEERLING ‘OPVALLEND GEDRAG’	13
BIJLAGE 5: PLAN VAN AANPAK - FORMULIER.....	14
BIJLAGE 6: PROFESSIONALISERING MEDEWERKERS	15

1. INLEIDING

In het najaar van 2008 kondigden staatssecretaris Bussemaker van VWS en de ministers Hirsch Ballin van Justitie en Rouvoet van Jeugd en Gezin een wetsvoorstel aan waarin aan organisaties en zelfstandige beroepsbeoefenaren, in het kader van kwaliteitszorg, de plicht wordt opgelegd om een meldcode te hanteren voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Daaronder wordt ook begrepen seksueel geweld, vrouwelijke genitale verminking, eerge relateerd geweld en ouderenmishandeling. De verplichting geldt voor organisaties en zelfstandige beroepskrachten in de (jeugd)gezondheidszorg, het onderwijs, de kinderopvang, de jeugdzorg en de maatschappelijke ondersteuning en eveneens voor politie en justitie. De organisaties en zelfstandige beroepsbeoefenaren zijn verplicht om de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling te hanteren en heeft tot doel beroepskrachten te ondersteunen in de omgang met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. In de praktijk blijkt dat het omgaan met signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling en/of huiselijk geweld onzekerheid teweegbrengt. Het protocol biedt een structuur aan en geeft handvatten hoe gehandeld kan worden bij een vermoeden van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Het doel van dit protocol is: een vermoeden van kindermishandeling en/of huiselijk geweld bespreekbaar maken en de signalen doorgeven voor eventuele verdere hulp.

2. BEGRIPSOMSCHRIJVING VAN HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

De begripsomschrijving die in dit protocol wordt gebruikt is afkomstig uit de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Jeugdwet.

1. Huiselijk geweld: lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring.
2. Huiselijke kring: een familielid, een huisgenoot, de echtgenoot of voormalig echtgenoot of een mantelzorger.
3. Kindermishandeling: elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.

In de wetten worden echter de geweldvormen seksueel geweld, vrouwelijke genitale verminking, eerge relateerd geweld en oudermishandeling niet genoemd, maar deze vallen wel onder de meldplicht.

3. VORMEN VAN KINDERMISHANDELING:

Lichamelijke mishandeling

Het kind wordt geslagen, geschopt, geknepen, gebrand etc. Voor meisjes geldt dat genitale verminking (bijvoorbeeld vrouwelijke besnijdenis) hier ook onder valt;

Psychische mishandeling

het kind wordt afgewezen, geterroriseerd, aangezet tot afwijkend en/of antisociaal gedrag, gepest, getreiterd, gekleineerd; aan het kind worden extreem hoge eisen gesteld, een juiste vorm van onderwijs wordt onthouden;

Getuige zijn van huiselijk geweld

Kinderen die opgroeien in een gewelddadig gezin voelen de spanning, horen de kreten, zien de verwondingen, willen tussenbeide springen, komen in loyaliteitsconflict, kunnen zich onveilig voelen en kunnen door dit alles ernstige psychische schade oplopen;

Seksuele mishandeling

Het kind wordt gedwongen seksuele handelingen te ondergaan, seksuele handelingen uit te voeren, getuige te zijn van seksuele handelingen van anderen of wordt gedwongen te kijken naar pornografisch materiaal;

Lichamelijke verwaarlozing

Het kind wordt (medische) verzorging en/of veiligheid onthouden, het kind krijgt onvoldoende voedsel, kleding of onderdak;

Psychische verwaarlozing

Het kind wordt geestelijk verwaarloosd, geïsoleerd, genegeerd; koestering wordt onthouden en er is geen of onvoldoende positieve aandacht of tijd voor het kind.

Vaak komen verschillende vormen van kindermishandeling tegelijkertijd voor.

Leerling als slachtoffer, getuige of pleger

De leerling, dit wil zeggen de persoon met wie de beroepskracht professionele contacten onderhoudt, zal niet altijd het slachtoffer zijn van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. De leerling kan ook als vermoedelijke pleger of als getuige bij het huiselijk geweld en/of de kindermishandeling betrokken zijn.

Dit protocol is gebaseerd op het basismodel dat in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is opgesteld door het NJI (Nederlands Jeugd Instituut) in december 2009 en de Meldcode vermoeden kindermishandeling en huiselijk geweld d.d. januari 2019. Het geheel sluit eveneens aan bij de ondertekende regionale meldcode Rotterdam Rijnmond.

4. STAPPENPLAN BIJ EEN 'VERMOEDEN VAN KINDERMISHANDELING' VOOR DOCENTEN IN HET VOORTGEZET ONDERWIJS

Stap 1: signalen

- Observeren, aantekeningen maken (zie bijlage 1 uitwerking stap 1 t/m 3 en bijlage 3 signalen)
- Feitelijke informatie weergeven (zie bijlage 4 observatieformulier)

Stap 2: overleggen

- Overleggen met een deskundige collega van het zorgteam. Informatie/zorgen wordt gedeeld met het zorgteam (observatieformulier).
- Het zorgteam kan anoniem consulteren bij externen zoals Veilig Thuis, CJG, Gezinsspecialist, leerplicht of de casus anoniem inbrengen in het (V)OT.

Stap 3: gesprek

Gesprek met ouders/verzorgers/kind door een deskundige collega van het zorgteam. Eventueel in samenwerking met de Gezinsspecialist. Mogelijkheden zijn:

- Gesprek met het kind (tevens kindcheck)
- Gesprek met de ouders/verzorgers thuis of op school (tevens kindcheck)

Stap 4: wegen

5 vragen bij (vermoeden) huiselijk geweld of kindermishandeling.

Zie uitwerking van de 5 afwegingsvragen en beslissingen in stappen 4 en 5 van de Meldcode voor het Onderwijs en Leerplicht (zie bijlage 2 uitwerking stap 4 en 5).

Stap 5: beslissen

- het beslissen of een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is en, vervolgens
- het beslissen of het zelf bieden of organiseren van hulp mogelijk is.

Uitwerking van de vijf afwegingsvragen en beslissingen in stappen 4 en 5 van de meldcode voor het Onderwijs en Leerplicht

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten

B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling

Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag)/leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Ben ik, of iemand anders in mijn school¹ of een ketenpartner² /ben ik als leerplichtambtenaar in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder

B: JA -> ga verder met afweging 4

4. Hulp

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn.

Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

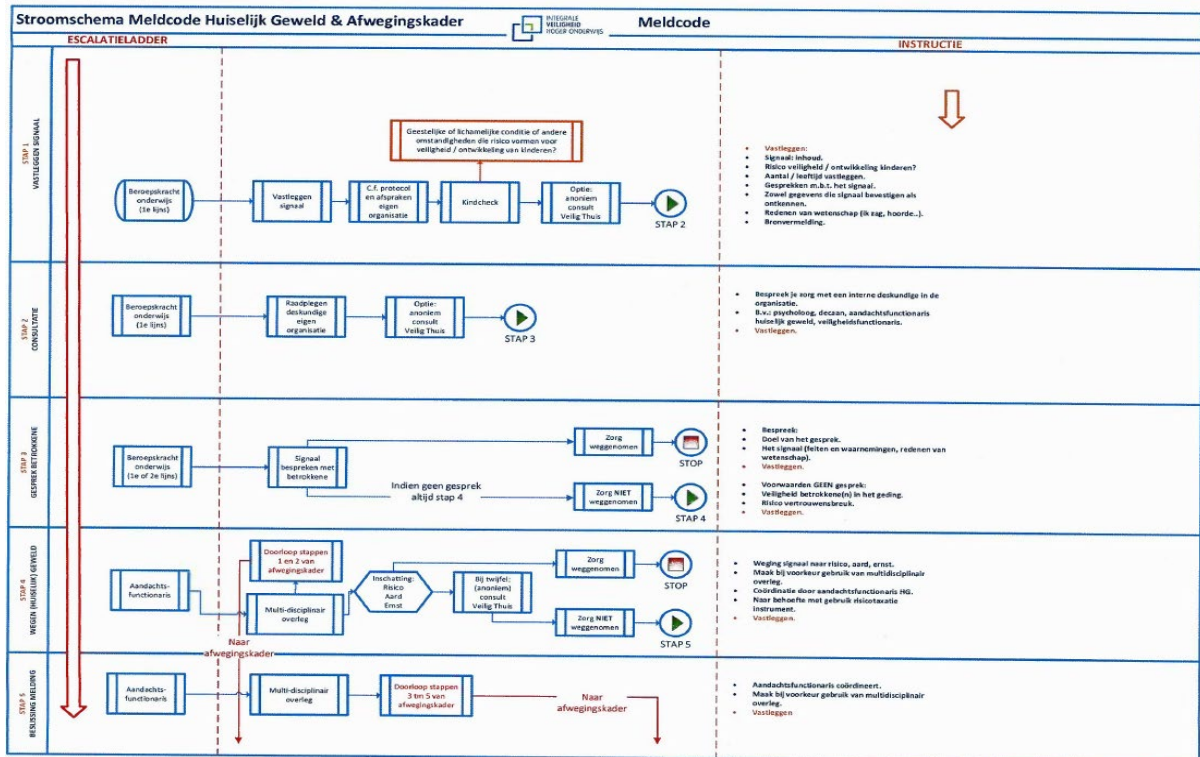
5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

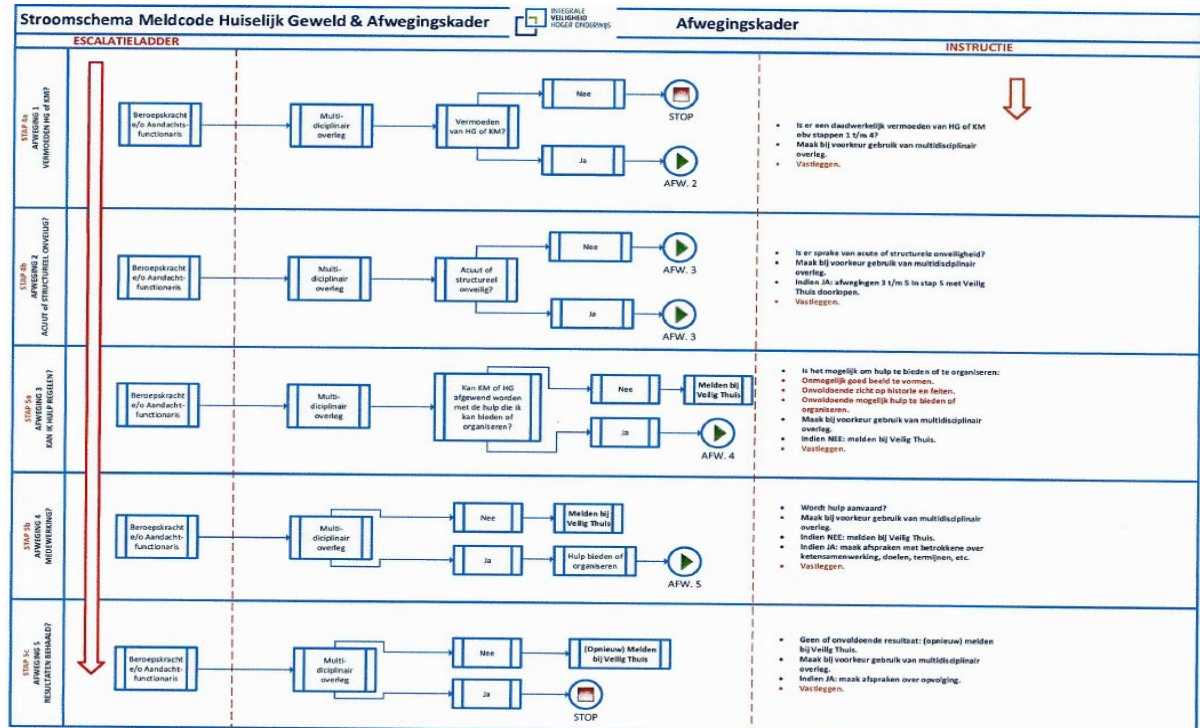
A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren³ van de veiligheid van alle betrokkenen.

Stroomschema meldcode huiselijk geweld & afwegingskader (meldcode)

Stroomschema meldcode huiselijk geweld & afwegingskader (afwegingskader)

BIJLAGE 1: UITWERKING STAP 1 T/M 3

Stap 1: in kaart brengen van signalen

- U heeft zelf een vermoeden;
- Iemand (bijvoorbeeld een ander kind) vertelt u een zorgwekkend verhaal over een kind uit uw klas;
- Een kind neemt u in vertrouwen over de eigen situatie.

Ad a/b

Als u een vermoeden heeft, of een ander vertelt u een zorgwekkend verhaal over een kind uit uw klas, dan:

- Observeert u het kind gedurende een aantal dagen heel goed, let hierbij op opvallend gedrag of onverklaarbare lichamelijke afwijkingen (zie bijlage 2: signalenlijst);
- Noteert u wat u aan signalen bij de leerling opmerkt. Dit worden uw persoonlijke aantekeningen (zie observatiepunten in bijlage 1);
- Overlegt u met mensen die u informatie kunnen geven, zoals de mentor, de teamleider en de zorgcoördinator. U kunt ook een andere docent vragen mee te observeren;
- Blijft u aan de vertrouwensrelatie met het kind bouwen;
- Bepaalt u een tijdslimiet voor deze fase (maximaal één maand).

Ad c

Als een kind u in vertrouwen neemt, dan

- Luistert u rustig naar hetgeen het kind u te vertellen heeft en reageert u niet emotioneel of paniekerig. U neemt het kind serieus;
- Noteert u wat het kind verteld heeft. Dit worden uw persoonlijke aantekeningen;
- Zie verder ad a/b.

Aan het einde van deze fase besluit u:

1. Het vermoeden is onterecht
Er is een andere reden voor het gesignaleerde gedrag.
2. Er is geen bevestiging van het vermoeden
U blijft nauwkeurig registreren wat u bij het kind opvalt of wat u verteld wordt.
Na twee maanden bekijkt u uw aantekeningen opnieuw.
3. U twijfelt en/of u vindt een bevestiging van uw vermoeden
Dit wordt ingebracht in de overleggroep (fase 2).

Aanbevelingen stap 1: signalering

- Accepteer kindermishandeling als één van de vele mogelijke oorzaken van onverklaarbaar/opvallend gedrag van een kind. Probeer in deze fase het beeld completer te krijgen. Speel geen politieagent: het is niet de taak van de docent om speurwerk naar de dader te doen. Ga uit van het signaal, uitgezonden door het kind of door een derde. Blijf (het gedrag van) het kind aandachtig volgen, dat wil zeggen observeren en noteren wat je ziet en hoort, maar voorkom een uitzonderingspositie van het kind;
- Indien een kind u in vertrouwen neemt, beloof dan nooit aan het kind absolute geheimhouding. Beloof dat u geen volgende stap zult nemen zonder dat met het kind besproken te hebben. Steun het kind in het feit dat het zijn geheim verteld heeft (zie verder bijlage 3: Houding naar de betrokken leerling). Het vertrekpunt van uw inzet blijft de zorg die u, met de ouders, voor het kind hebt;
- Ga zorgvuldig om met de privacy van het kind en van de ouders;
- Ga niet overhaast te werk. Wie iets wil bereiken moet langzaam en zorgvuldig handelen. Betrek anderen tijdig en niet pas dan, wanneer het voor u 'zo niet langer kan': dan bent u te lang zelf bezig geweest en geeft u anderen niet de tijd rustig aan het werk te gaan;
- Vertrouw op uw intuïtie en houd dat niet voor uzelf: praat erover.

Stap 2: overleggen met deskundige collega

U vraagt overleg met de zorgcoördinator, leerlingbegeleider en/of gezinsspecialist

Eén persoon is verantwoordelijk voor de coördinatie en de voortgang; dit is de zorgcoördinator.

U kunt gebruik maken van een observatieformulier (zie bijlage 4).

De overleggroep bekijkt welke gegevens over dit kind beschikbaar zijn; dit wordt ook vastgelegd.

De zorgcoördinator let op de tijd en stelt een tijdslimiet voor deze fase.

Als de overleggroep aan het eind van deze fase geen bevestiging van het vermoeden heeft, dan:

- Blijft u alert;
- Blijft u bouwen aan de vertrouwensrelatie met het kind;
- Noteert u en de overleggroep in hun agenda dat ze na een bepaalde periode nog eens overleggen over het kind.

Indien er een redelijk vermoeden bestaat van kindermishandeling, maakt de overleggroep een plan van aanpak (bijlage 5).

Aanbevelingen stap 2: overleg

- Als overleggroep draag je samen de verantwoordelijkheid. Het is dan ook heel belangrijk steeds te overleggen voordat er iets wordt ondernomen;
- Privacy - Wanneer persoonlijke aantekeningen zijn gemaakt, is het belangrijk deze goed op te bergen, het liefst zonder naam. Zodra het mogelijk is, worden deze aantekeningen weer vernietigd;
- De taak van de school met betrekking tot kindermishandeling is het signaleren en het aankaarten ervan bij de ouders en bij de verantwoordelijke instanties. De school is niet verantwoordelijk voor de verandering van de situatie of voor de hulpverlening.

Stap 3: gesprek met ouders / verzorgers / kind

In fase 2 is besloten tot een **plan van aanpak**.

Mogelijkheden in het plan van aanpak zijn:

- Een analyse maken door intern zorgteam;
- Een gesprek met de leerling (door wie ?);
- Een gesprek met de ouder(s), verzorger(s) (door wie ?);
- Een oproep door de schoolverpleegkundige;
- Een melding in SISA?

NB.: Het zorgteam kan het Plan van Aanpak eventueel bespreken met externen.

- Als het kind met u gesproken heeft, praat dan niet met de ouder(s), verzorger(s) zonder het kind daarvan in kennis te stellen. Afhankelijk van de leeftijd kan je met het kind afspreken wat je wel en niet met ouder(s), verzorger(s) bespreekt;
- Bepaal voor u het gesprek gaat voeren met de ouder(s), verzorger(s), wat het doel van uw gesprek is. O.a. nagaan of de ouder(s), verzorger(s) uw zorgen herkennen. Vaak is uw zorg delen met de ouder(s), verzorger(s) de beste ingang: blijf bij welk concreet gedrag u ziet bij het kind, herkennen ouder(s), verzorger(s) de signalen van hun kind ook in de thuissituatie? Bespreek niet uw vermoedens, stel open vragen en zeg dat u op zoek bent naar de oorzaak/ de aanleiding van het voor het kind ongewone gedrag. Spreek af welke vervolgacties worden ondernomen, bijvoorbeeld de docent zal er binnen de school met de zorgcoördinator en gezinsspecialist over spreken (zie bijlage gesprek met de ouder(s), verzorger(s));
- Praten met de ouder(s), verzorger(s) kan vele gevolgen hebben. Zo kan door een gesprek een deel van de vermoedens onterecht blijken. Ook voelen sommige ouder(s), verzorger(s) zich al geholpen als u hun zorg blijkt te delen en u de problemen bespreekbaar hebt gemaakt. Maar uw vermoeden kan ook worden gesterkt. Onderbouwing van uw vermoeden en het delen van uw zorgen in de overleggroep zijn dan de volgende stappen;

- Ouder(s), verzorger(s) kunnen het gesprek zien als bewijs van de loslippigheid van hun kind en van uw bemoeizucht. Voor aandachtspunten, zie bijlage 4: gesprek met de ouder(s), verzorger(s);
- Wanneer u zich afvraagt hoe u het beste een gesprek met de ouder(s), verzorger(s) kan voeren is het altijd mogelijk advies te vragen bij het Veilig Thuis;
- Huisbezoeken bieden goede mogelijkheden om het samenspel tussen ouder(s), verzorger(s) en kinderen te observeren;
- Zorg ervoor dat ouder(s), verzorger(s) met slechts een of hooguit twee personen uit uw school te maken krijgen gezien de vertrouwensrelatie die tot stand dient te komen;
- Vanzelfsprekend heeft het betreffende kind behoefte aan steun en hulp. Bekijk wie het kind het beste ondersteuning kan bieden.

BIJLAGE 2: VERDERE UITWERKING STAP 4 EN 5

Stap 4 en 5: wegen en beslissen

Er zijn 5 vragen bij (vermoeden) huiselijk geweld of kindermishandeling. Van daaruit kunnen twee afwegingen en beslissingen worden genomen.

- Afweging / beslissing 1 melden bij veilig thuis;
- Afweging / beslissing 2 inzetten hulpverlening.

Afweging / beslissing 1: melden bij Veilig Thuis (tel.: 0800 2000)

Als het vermoeden gegrond is en de zorg over het kind blijft bestaan, dan is de enige mogelijkheid een melding bij Veilig Thuis. Het zorgteam kan dit in overleg met betrokken externen doen. N.B.: Met de directie van de school wordt altijd eerst overlegd voordat er daadwerkelijk een melding bij Veilig Thuis wordt gedaan. Wanneer de directie akkoord gaat met een melding vanuit school wordt in de overleggroep besproken wie gaat melden bij Veilig Thuis.

Na de melding ligt de verantwoordelijkheid voor het op gang brengen van hulpverlening bij Veilig Thuis.

Uitsluitend in een crisissituatie voor het kind kan men direct melden bij de politie of het CIT (Crisis Interventie Team tel.: 010 233000). De leerling kan vanaf 16 jaar zelf melden zonder toestemming van ouders.

Afweging / beslissing 2: inzetten hulpverleningHulp aan ouders en het kind. Als ouders het probleem onderkennen en mee willen werken aan verandering van hun situatie, kan de overleggroep hulp aanbieden of verder verwijzen.

N.B. Leidt weging tot de conclusie dat er geen zorgen (meer) zijn, dan kan de Meldcode in stap 4 worden afgesloten.

Aanbevelingen stap 4 en 5: wegen en beslissen

- Als ouder(s), verzorger(s) zelf hulp willen, dan zullen de ouder(s), verzorger(s) in het algemeen naar het wijkteam worden verwezen;
- Voor elke zaak rondom een vermoeden van kindermishandeling kan advies/consult worden gevraagd bij Veilig Thuis zonder de naam van het kind en/of ouder te noemen;
- Wanneer een vermoeden van kindermishandeling gemeld wordt bij Veilig Thuis, moet men rekening houden met de tijd die Veilig Thuis nodig heeft om informatie te verzamelen en mensen te mobiliseren;
- Soms moet men bij een zaak wachten op een gunstig moment om in te kunnen grijpen of om iets in beweging te kunnen zetten. Melden bij Veilig Thuis maakt de kans dat dit lukt groter;
- Bij de politie is melding mogelijk wanneer men aangifte wil doen omdat het een strafbaar feit betreft. Dit kan niet anoniem. De politie doet aan opsporing en start een strafrechtelijk onderzoek.

Evaluatie

Het is zinvol om na het afronden van de Meldcode met het zorgteam een evaluatiegesprek te houden over de casus. Eventuele aandachtspunten hierbij zijn:

- Het zorgteam evalueert datgene wat er is gebeurd en de procedures die zijn gevolgd;
- Zo nodig wordt de zaak ook doorgesproken met andere betrokkenen;
- Zo nodig worden verbeteringen in afspraken en/of procedures aangebracht;
- Besluit met elkaar welke informatie in het leerling dossier geplaatst wordt. Ouder(s), verzorger(s) hebben recht op inzage in het leerlingvolgsysteem;
- Bij Veilig Thuis kan ook een evaluatiegesprek aangevraagd worden.

Aanbeveling fase 5: evaluatie

- Leg op schrift vast hoe er gewerkt is (stappen, acties, besluiten).

Nazorg

Het is van belang dat er **nazorg** is. Aandachtpunten hierbij zijn:

- Los van de gekozen weg, blijft de beroepskracht van school zeker vier maanden na evaluatie het gedrag van het kind nauwkeurig volgen;
- Blijf het kind steunen;
- Indien er aanleiding toe is, roept de zorgcoördinator de overleggroep opnieuw bij elkaar (stap 2);
- Blijvende twijfel wordt er opnieuw een afweging en beslissing (stap 4 en 5) gemaakt;
- Als gebleken is dat het vermoeden niet gegrond was, kunnen de werkaantekeningen worden vernietigd en kan het dossier met betrekking tot dit kind afgesloten worden.
- De zorgen rondom een leerling kunnen bij de leden van de overleggroep allerlei twijfels en gevoelens losgemaakt hebben. Het is van belang dat er ook nazorg voor hen beschikbaar is.

Aanbevelingen: nazorg

- Sta open voor ondersteuning om uw eigen machteloosheid en teleurstellingen te hanteren wanneer onverhoopt toch blijkt dat de hulpverlening anders verloopt dan u had gedacht;
- Het belang van het bieden van ondersteuning aan het kind moet niet onderschat worden. Veel mensen die in hun jeugd mishandeld of misbruikt zijn, hebben het gered doordat andere volwassenen zich om hen bekommerden;
- Iedere medewerker heeft recht op een veilige werkplek. De werkgever dient hiervoor de voorwaarden te scheppen (Arbowet).

BIJLAGE 3: SIGNALLEN VAN KINDERMISHANDELING (12-18 JAAR)

Er zijn geen signalen waaruit je direct de conclusie kunt trekken dat een leerling slachtoffer is van kindermishandeling, in welke vorm dan ook. Een signaal is wel voldoende om alert te blijven. Dit kan ervoor zorgen dat meer signalen gezien worden en dan is het noodzaak om deze te bundelen. Deze signalenlijst is een hulpmiddel om een vermoeden van kindermishandeling op school te onderbouwen, niet om kindermishandeling te bewijzen. Vrijwel alle signalen kunnen namelijk een andere oorzaak hebben.

Leerling lichamelijk:

- Blauwe plekken, snij-krab-en bijtwonden, brandwonden, botbreuken;
- Regelmatig ziek, buikpijn, hoofdpijn, flauwvallen, ziek, oververmoeid;
- Hongerig, eetstoornis;
- Stinken, onverzorgd, regelmatig vieze kleding.

Leerling lichamelijk specifiek bij seksueel misbruik:

- Pijn in bovenbenen, pijn bij lopen/zitten, plasproblemen, regelmatig urineweginfecties, zwangerschap, soa's.

Leerlinggedrag:

- Agressief, vernielzucht, ruzies;
- Negatief zelfbeeld, weinig zelfvertrouwen, faalangst;
- Negatief lichaamsbeeld;
- Weinig spontaan, timide, depressief, lusteloos, passief;
- Nerveus, hyperactief;
- Zich anders gedragen wanneer ouders erbij zijn;
- Zeer meegaand en volgzaam zijn;
- Overdreven afhankelijk naar volwassenen;
- Wantrouwend naar volwassenen;
- Plotselinge gedragsveranderingen;
- Het niet gedragen naar zijn leeftijd;
- Leerproblemen;
- Verzuimen van school of juist lang rondhangen na schooltijd, weglopen;
- Alcohol- drugsmisbruik, crimineel gedrag.

Leerlinggedrag specifiek bij seksueel misbruik:

- Afkeer van lichamelijk contact, extreem seksueel gekleurd gedrag en taalgebruik, veelal wisselende seksuele contacten met leeftijdsgenoten, uitdagend kleden.

Signalen ouder/gezin:

- Onverschilligheid over het welzijn van het kind;
- Regelmatig negatieve uitlatingen over het kind;
- Het aangeven het zelf allemaal niet meer aan te kunnen;
- Het regelmatig afzeggen van afspraken op school;
- Het regelmatig ziekmelden van het kind;
- Druk op het kind zetten om te presteren, irreële verwachtingen hebben van het kind;
- Verslaafd zijn of ernstig (psychisch) ziek zijn;
- Slechte hygiëne;
- Regelmatig verhuizen en regelmatig veranderen van huisarts;
- Samengaan van stressvolle omstandigheden zoals slechte huisvesting, financiële problemen, relatieproblemen, scheiding, partnermishandeling;
- Alleenstaande ouder, sociaal isolement.

BIJLAGE 4: OBSERVATIEFORMULIER – LEERLING ‘OPVALLEND GEDRAG’

Nummer leerling(e):

Docent/Mentor:

Het opvallend gedrag bestaat uit:

1. Sinds wanneer vertoont het kind opvallend gedrag?
2. Is er de laatste tijd iets in het gedrag of in de situatie van het kind veranderd?
3. Hoe is de uiterlijke verzorging van het kind, zoals kleding en dergelijke?
4. Zijn er opvallende veranderingen in de schoolresultaten ?
5. Hoe is de verhouding tot de medeleerlingen?
6. Hoe is de verhouding tot vrouwelijke/mannelijke docenten?
7. Hoe is het contact tussen de school en de ouder(s), verzorger(s)?
8. Zijn er bijzonderheden over het gezin te melden? Indien mogelijk ook de bron vermelden (vermoeden / feit).
9. Wat is er bij u bekend over eventuele broertjes en zusjes?

Conclusie:

Volgens de Wet op Persoonsregistraties hebben ouder(s), verzorger(s) het recht op inzage en correctie in het dossier van hun kind. Daarom dienen gegevens in het dossier zorgvuldig en zo objectief mogelijk te worden beschreven. Persoonlijke werkaantekeningen zijn geen onderdeel van het dossier en niet ter inzage voor ouder(s), verzorger(s). Het is daarom belangrijk zeer zorgvuldig om te gaan met deze werkaantekeningen. Zet deze niet op naam. Zodra het mogelijk is, vernietigt u ze.

BIJLAGE 5: PLAN VAN AANPAK - FORMULIER

Reden plan van aanpak:

Mogelijkheden plan van aanpak:	wie	wanneer	uitkomst/resultaat
Melden bij de zorgcoördinator			
Invullen observatieformulier			
Informatie vanuit observatieformulier delen met een deskundige collega van het zorgteam			
Consultatie externen door zorgcoördinator zoals Veilig Thuis, CJG, Minters of anoniem inbrengen in het VOT			
Gesprek met leerling door zorgteam			
Gesprek met ouders op school/thuis door zorgteam en/of externen			
Bespreken en wegen van de casus in het zorgteam			
Beslissen melden			
Beslissen inzet hulpverlening			
Melden in SISA ???			
Anders			

Evaluatie datum:	Vervolgafspraken:

BIJLAGE 6: PROFESSIONALISERING MEDEWERKERS

Om ervoor te zorgen dat deze meldcode in de organisatie bekend is en dat medewerkers ook op professionele wijze gebruik maken van deze meldcode, regelt onze organisatie de volgende zaken:

A. Nieuw instromende medewerkers

Bij medewerkers, die nieuw de organisatie instromen, draaien we een standaard kennismakingsprogramma. Aan dat programma wordt ook een onderdeel gewijd aan de Meldcode (zij krijgen deze ook zelf mee in hun personeelsmap) – deze wordt besproken en toegelicht door de coördinator Sociale Veiligheid en/of de Zorgcoördinator.

B. De APV – algemene personeelsvergadering.

Alle medewerkers krijgen tijdens de algemene personeelsvergadering aan het begin van de cursus een korte uiteenzetting / herinnering van deze meldcode. Zij worden er op gewezen dat deze code er is, op welke wijze we daar gebruik van (kunnen) maken en welke verantwoordelijkheid van hen wordt verwacht. Tevens worden zij gewezen op (het gebruik maken van) de app Meldcode 5.
(<https://itunes.apple.com/nl/app/meldcode/id431602913>)

C. Scholing en training

De school dringt aan op professionalisering van (betrokken) medewerkers, door middel van:

- Functioneringsgesprekken (met de teamleider / leidinggevende);
- Agenderen in het overleg van zorgcoördinatoren, vertrouwenspersonen, coördinatoren sociale veiligheid en teamoverleg;
- Jaarlijks nemen mensen deel aan de – door de GGZ georganiseerde – bijeenkomst over dit onderwerp.